

Impulsprogramma versterking preventie ongewenste tienerzwangerschap

Vier hoofdactiviteiten

1. Kennisopbouw, verspreiding van kennis en monitoring activiteiten.
2. Versterking van bestaande interventies in onderwijs en zorg.
3. Verbetering van online informatie en hulp voor tieners.
4. Ondersteuning van professionals en versterking van gemeentelijk beleid.

Het ministerie van VWS heeft in 2014 financiële middelen ter beschikking gesteld om een extra impuls te geven aan de preventie van ongewenste zwangerschap en keuzehulp bij onbedoelde zwangerschap. Aanleiding is de motie van Linda Voortman in 2013. Rutgers, Soa Aids Nederland en Fiom zijn gevraagd om hierin samen te werken en uitvoering te geven aan een gezamenlijk programma. De focus ligt op 4 hoofdactiviteiten die aansluiten bij bestaande structuren en aansluiten bij al goed gebruikte interventies. In 2017 ligt de focus vooral op verspreiding van kennis, producten en diensten en implementatie van interventies.

1. Verbetering van kennis

In 2014 is gestart met een programmeringsstudie om risicofactoren, -gedragingen en risicogroepen bij onbedoelde tienerzwangerschap in kaart te brengen. Hiertoe zijn literatuurstudies verricht en gesprekken gevoerd met professionals. Aanvullend zijn twee kwalitatieve onderzoeken uitgevoerd onder meiden die voor hun 20e onbedoeld zwanger werden. Hierbij is expliciet gekeken naar contextuele factoren, verschillende levenslopen richting tienerzwangerschap en de ervaringen van tieners met keuzehulp en ondersteuning. Voor het eerste kwalitatieve onderzoek zijn 46 interviews gehouden met jonge Nederlandse, Surinaamse en Antilliaanse vrouwen en 18 professionals. Het rapport is in 2015 gepubliceerd onder de titel 'In één klap volwassen'. Voor het tweede onderzoek zijn met 18 jonge vrouwen met een licht verstandelijke beperking interviews gevoerd. Het onderzoeksrapport is in najaar 2016 gepubliceerd onder de titel 'Gewoon gezellig, zo'n buik'.

2. Versterking van interventies

Met nieuwe inzichten uit onderzoek zijn goed gebruikte en onderbouwde interventies in het onderwijs verder aangevuld en doorontwikkeld. Extra aandacht gaat hierbij uit naar passende anticonceptie, effectief anticonceptiegebruik, kinderwens, jong ouderschap, besluitvorming en keuzehulp bij onbedoelde zwangerschap en hulp bij tienerouderschap.

- Aanvullend lespakket Lang leve de liefde voor bovenbouw praktijkonderwijs en vmbo.
- Aanpassing lesmateriaal voor voortgezet speciaal onderwijs.
- Uitbreiding 2 groepscoaching modules voor meiden 16+.
- Aanpassing 5 modules en ontwikkeling 1 nieuwe module Lang Leve de Liefde voor het mbo.
- Aanpassing verzuimprotocol bij schooluitval onder zwangere leerlingen en tienermoeders in het mbo.
- Mbo's en GGD-en in 4 regio's krijgen gerichte ondersteuning en interventies worden uitgetest.

Indien u good practices of een succesvolle aanpak rondom preventie tienerzwangerschap in uw regio of uw instelling met ons wilt delen, neem dan contact op met i.vandervlugt@rutgers.nl

De activiteiten binnen dit programma worden afgestemd met programma Jooz (taskforce JSO en Siriz).

Namens de projectgroep:

Fiom: Jokelien Miedema (jmiedema@fiom.nl)

Soa Aids Nederland: Suzanne Meijer

(smeijer@soaids.nl)

Rutgers: Ineke van der Vlugt

(i.vandervlugt@rutgers.nl)

Voor informatie of vragen over dit programma kunt u bij ons terecht.

3. Verbetering van online informatie

Sense.info is een betrouwbaar en goed bezocht online kanaal voor jongeren van 12-25 jaar. Informatie rondom preventie tienerzwangerschap en keuzehulp wordt verbeterd.

- Aanvulling informatie over anticonceptie, anticonceptie gebruik, kinderwens en keuzehulp bij ongewenste zwangerschap met links naar Tiernmoeders.nl en Zwangerwatnu.nl.
- Uitbreiding ervaringsverhalen van jongeren met interactieve tools.
- Online filmpjes op YouTube met inzet van vloggers en een anticonceptie deskundige over anticonceptie methoden.
- Uitbreiding CanYouFixit.nl met 4 filmpjes over anticonceptie en wat te doen bij onveilige seks en onbedoelde zwangerschap.

Voor Nederlandse jongeren met een Turkse, Marokkaanse of Antilliaanse achtergrond zijn er online community kanalen met informatie over relaties en seksualiteit.

- Aanvulling informatie over anticonceptie op Maroc.nl, Geentaboes.Marokko.nl, Geentaboes.Hababam.nl en LoveNsex binnen Kitatin.com.
- Uitbreiding met ervaringsverhalen over anticonceptie keuze en -gebruik, met links naar tiernmoeders.nl en zwangerwatnu.nl.

4. Ondersteuning van professionals en versterking van gemeentelijk beleid

Professionals in de eerstelijnszorg spelen een cruciale rol in de anticonceptiecounseling, keuzehulp en abortushulpverlening. Ook hebben zij een rol in de preventie van ongewenste zwangerschap en/of (herhaalde) abortus. Er zijn verschillende vormen van deskundigheidsbevordering opgezet met informatie voor professionals.

- E-learning modules en workshops voor professionals over passende anticonceptie keuze, keuzehulp en besluitvorming bij onbedoelde zwangerschap in 2017 (soaids.nl/digitaleleerweken).
- Workshop gespreksvoering bij onbedoelde zwangerschap voor verloskundigen en abortusverpleegkundigen (Fiom.nl).
- Informatie en tools over anticonceptie, uitstel kinderwens en jong ouderschap voor eerstelijnszorg (fiom.nl en seksindepraktijk.nl).

Lokaal beleid

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor lokaal beleid. Er zijn 4 regio's geselecteerd waar tienermoederschap of onbedoelde zwangerschap verhoudingsgewijs meer voorkomt dan in andere regio's. Samen met lokale beleidsadviseurs en netwerkpartners wordt gekeken hoe lokaal beleid gericht op preventie tienerzwangerschappen en zorg bij keuzehulp, een extra impuls kan krijgen.

- Regionale ondersteuning lokaal beleid preventie tienerzwangerschap in 4 regio's en ophalen good practices.